

רע"פ 4544/13 - אורי ניסים נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה באר טוביה

רע"פ 4544/13 - אורי ניסים נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה באר טוביהעליון

רע"פ 4544/13

אורי ניסים

נגד

מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה באר טוביה

בבית המשפט העליון

[15.10.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 30.4.2013, בעפ"א 11886-03-13, שניתן

על-ידי כב' השופט י' אלון - נשיא

בשם המבקש - עו"ד יהונתן גבאי; עו"ד לירז שלו

בשם המשיבה - עו"ד יריב אבן-חיים

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט י' אלון - נשיא), בעפ"א 11886-03-13, מיום 30.4.2013. בפסק דינו, דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, על פסק דינו של בית-משפט השלום באשקלון (כב' השופט א' אינפלד), מיום 20.1.2013, בחע"מ 891-08.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, בו יוחסו לו העבירות הבאות: אי-קיום צו בית משפט, לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה); ושימוש הטעון היתר במקרקעין ללא קבלת היתר, לפי סעיפים 204 (א), (ב) ו-(ג) לחוק התכנון והבניה.

מעובדות כתב האישום עולה, כי במועדים הרלבנטיים, היה המבקש הבעלים, או החוכר, או המחזיק של המקרקעין, הידועים כמגרש 36, חלקה 3 גוש 2522, במושב בית עזרא, אשר במרחב התכנון של הועדה המקומית לתכנון ובניה באר טוביה. עוד עולה מכתב האישום, כי ביום 6.11.2005, הורשע המבקש, במסגרת עמ"ק 30047/04, בביצוע עבירה שעניינה בניה הטעונה היתר ללא היתר, בניגוד להוראות סעיף 204 (א), (ב), ו-(ג), וסעיף 208, לחוק התכנון והבניה. זאת, בנוגע למבנים הבאים: 10 "מבני קרוואן" בשטח של כ-13.5 מטרים רבועים, כל אחד; 2 "מבני קרוואן" בשטח של כ-25 מטרים רבועים, כל אחד; ו-"מבנה קרוואן" אחד בשטח של כ-42 מטרים רבועים. בגזר הדין, שניתן באותו מעמד, ציווה בית המשפט על הריסת המבנים הנזכרים לעיל. עם-זאת, וכדי לאפשר למבקש לקבל היתר כדין, נקבע, כי תוקף הצו יעוכב עד ליום 1.12.2006.

ביום 14.3.2007, הוענקה למבקש אורכה נוספת לשם קבלת היתר, עד ליום 1.12.2007, וביום 10.4.2008, לאחר שהמבקש טרם הסדיר את קבלת ההיתרים המבוקשים, נקבע כי המבנים יהרסו עד ליום 15.5.2008. ואולם, בחודש אוגוסט 2008, או בסמוך לזמן זה, התגלה כי המבקש טרם הרס את כל המבנים האמורים. בנוסף לכך, נטען בכתב האישום, כי במהלך השנים 2006-2008, חרף יעודה החקלאי של הקרקע, נעשה במבנים המדוברים שימוש כחדרי אירוח או קיט.

3. ביום 3.5.2011, לאחר ניהול משפט הוכחות, הרשיע בית משפט השלום את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. המבקש הודה בעבירה שעניינה אי-קיום צו ההריסה השיפוטי, אך כפר בעבירת השימוש החורג. בנוסף, טען המבקש להגנה מן הצדק בנוגע לשתי עבירות אלו, וזאת, עקב התנהלותה של המשיבה בפרשה, אשר, כך נטען, הערימה עליו קשיים שלא לצורך, ונמנעה "בחוסר תום לב מוחלט" מלהעניק לו היתר כדין לשימוש במבנים, מושא כתב האישום. על סמך עדותם האמינה של עדי התביעה, קבע בית משפט השלום, כי אכן נעשה במבנים המדוברים שימוש חורג. אשר לטענה בדבר קיומה של הגנה מן הצדק, קבע בית המשפט השלום, כי טענותיו של המבקש, לפיהן התנהלותה של המשיבה בעניינו עולה כדי חוסר תום לב משווע, אפילו היו נכונות, אין בהן כדי להכשיר, בדיעבד, את מעשיו הבלתי חוקיים, והן אינן יכולות לשמש לו הגנה, שעה שהוא ממשיך לפעול באופן הנוגד את החוק - קל וחומר, משטענותיו אלו נבדקו לגופן על-ידי בית המשפט (בהחלטה, מיום 10.4.2008, במסגרת עמ"ק 30047/04) ולא נמצא שיש בהן ממש.

4. במסגרת גזר הדין, שניתן ביום 20.1.2013, הושתו על המבקש העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי, במשך שלוש שנים, ממועד מתן גזר הדין, לבל יעבור המבקש עבירות תכנון ובניה; וקנס בסכום של ₪ 240,000 או 6 חודשי מאסר תמורתו.

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, הן על הכרעת דינו של בית משפט השלום, והן על גזר דינו. ביום 30.4.2013, נדחה הערעור על שני חלקיו. בית המשפט המחוזי לא מצא להתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, ועל בסיסן אישר את הרשעתו של המבקש בעבירה שעניינה שימוש חורג (המבקש לא השיג על הרשעתו בעבירת אי-קיום צו בית משפט). כמו-כן, דחה בית המשפט המחוזי את טענת ההגנה מן הצדק, אשר העלה המבקש, תוך שהוא מצטרף להנמקתו של בית משפט קמא. טענותיו של המבקש לגבי חומרת העונש נדחו אף הן, משנקבע, כי לא נפלה כל טעות בגזר דינו של בית משפט השלום.

בקשת רשות הערעור

6. ביום 25.6.2013, הגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו, עו"ד יהונתן גבאי, את בקשת רשות הערעור המונחת לפניי. הבקשה מורכבת משני ראשי טיעון עיקריים. לפי הראשון, קמה למבקש הגנה מן הצדק בנוגע לעבירות בהן הורשע, וזאת עקב התנהלותה של המשיבה בעניינו, שכן לשיטתו של המבקש, נמנעה המשיבה, באופן מכוון, מלהעניק לו היתר כדין, עבור המבנים מושא כתב האישום.

הטעם השני, שבעטיו סבור המבקש שיש לקבל את בקשתו, הוא כי "5 שופטים התחלפו בעניינו". לדידו של המבקש, המדובר בעיוות דין, המקים לו, אף הוא, הגנה מן הצדק ביחס לעבירות בהן הורשע. עוד נטען, כי חלוף הזמן בפרשה צריך היה להישקל כגורם לקולא, ובוודאי שלא לחומרה, כפי שנכתב בהכרעת הדין.

עקב חוסר הדיוק, בלשון המעטה, שבטענתו זו של המבקש בדבר חילופי השופטים בתיק, אדרש אליה כבר עתה. טרם שניתן גזר הדין במקרה דנן, מונה כב' השופט א' אינפלד (אשר מפיו ניתנה הכרעת הדין) לכהונת שופט בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, ובאופן טבעי, הועבר המשך הטיפול בתיק לשופט אחר. לאחר ששני הצדדים ביקשו לדחות את מועד הטיעונים לעונש (והתיק אכן עבר בין שופטים נוספים, אך, מבלי שהתקיימו בו דיונים, לגופם של דברים), הגיע, לבסוף, עניינו של המבקש לפני כב' השופט ע' כפכפי. ואולם, בדיון שהתקיים בפניו, עתר בא כוחו של המבקש, כי התיק יוחזר לטיפולו של השופט אינפלד, אשר לדבריו, "מכיר את התיק, [...] ליווה אותו שנים [ו] יודע עליו הכל לפרטים" (פרוטוקול מיום 20.9.2012). הבקשה התקבלה והשופט אינפלד, הוא זה שגזר את דינו של המבקש. אשר-על-כן, דינה של טענה חסרת שחר זו, להידחות.

יצוין, כי בהחלטתי, מיום 12.9.2013, הוריתי למבקש להבהיר - בשים לב להודעתו, לפיה הוא ביצע עד תום את צו ההריסה, אשר הוטל עליו - האם הוא עומד על המשך בירורה של בקשתו. בהודעה מטעמו, מיום 1.10.2013, מסר המבקש, באמצעות באת כוחו, עו"ד לירז שלו, כי הוא נותר איתן בדעתו, וכי יש לדון בבקשתו ולהעניק לו רשות ערעור. דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה ובצרופותיה, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

בשיטת משפטנו, הלכה מושרשת היטב היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי", תינתן במשורה, והיא תהא נחלתם של אותם מקרים מיוחדים, המעוררים שאלה משפטית נכבדה או סוגיה ציבורית כבדת משקל, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשה. כמו-גם, במקרים יוצאי דופן ונדירים ביותר, המגלים חשש לעיוות דין או כאשר עולה מהם חשש כי למבקש נגרם אי-צדק (רע"פ 5134/13 בלוח נ' מדינת ישראל (3.10.2013); רע"פ 4011/13 סלימאן נ' מדינת ישראל (17.9.2013); רע"פ 3356/13 כוכבי נ' מדינת ישראל (12.9.2013); רע"פ 4671/13 סלע נ' עיריית תל אביב-יפו (10.9.2013)). הבקשה שלפניי איננה מציגה כל שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, ואינני סבור, כי נגרם למבקש עיוות דין כלשהו. הלכה למעשה, מדובר בבקשה העוסקת בעניינו הפרטי של המבקש, הא ותו לא, ומטעם זה, לבדו, דינה להידחות. זאת ועוד, מצאתי כי בקו הטיעון הראשון של המבקש, לפיו התנהלותה של המשיבה מקימה לו הגנה מן הצדק, אין ולא כלום. מדובר בטענה - כפי שפסקו הערכאות הקודמות - חסרת כל בסיס עובדתי או משפטי. כפי שהובהר, העלה המבקש את טענותיו, למרות שהבסיס העובדתי לטענה בדבר התנהלותה של המשיבה, נדחה, לגופו של עניין, על ידי ערכאה קודמת. יתרה מכך, לא-זו-בלבד, שהמבקש לא קיים את צו ההריסה עליו הורה בית המשפט, אלא שהוא אף הוסיף חטא על פשע, כאשר ניצל לרעה את הדחיות שקיבל בנוגע למועד ההריסה, ועשה, בזמן זה, שימוש בלתי-חוקי נוסף, במבנים מושא כתב האישום.

בנסיבות אלה, גם אם נגרם עוול כלשהו למבקש (וכאמור, דעתי אינה כזאת), ברי, כי בית המשפט לא ישעה לטענת הגנה מן הצדק הנשמעת מפיו, כאשר במשך שנים הוא עושה דין לעצמו, מפר צווי בית משפט, ומנצל את האורכות הניתנות לו, במטרה לאפשר לו להסדיר את ענייניו, כדי להמשיך להפר את החוק.

מן הראוי להדגיש, כי אין להקל ראש בעבירות הבניה בהן עסקין בבקשה זו. מעשיו של המבקש קוראים תיגר על שלטון החוק ועל הסדר הציבורי הטוב, וכפי שציינתי - "[...] תופעת הבניה הבלתי חוקית בישראל... [הפכה] 'מכת מדינה', שאינה רק חותרת תחת עקרונות התכנון והבניה, אלא שיש לראותה כאחת התופעות הבולטות של פגיעה בצווי בתי המשפט וזלזול בשלטון החוק [...]" (רע"פ 9239/12 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (2.1.2013), והאסמכתאות שם). דברים אלו מקבלים משנה תוקף, כאשר מדובר בעבירות בניה בלתי חוקית, הנמשכות לאורך שנים, וכוללות אי-ציות לצווי בית משפט, כפי שהיה במקרה דנן.

בנוסף, לא מצאתי כי מידת העונש, בנידון דידן, חורגת באופן קיצוני לחומרה מן המקובל בעבירות דומות, ולכן, גם מטענה לענין זה, לא יכול המבקש להיבנות (ראו, רע"פ 4249/13 רחמים נ' מדינת ישראל (20.8.2013); רע"פ 5165/13 בבלי נ' מדינת ישראל (20.8.2013); רע"פ 5139/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (19.8.2013)).

8. על בסיס הטעמים המפורטים לעיל, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, י"א בחשון התשע"ד (15.10.2013).